

Hannie van Genderen
Schematherapie Opleidingen

25-uurs cursus

SCHEMATHERAPIE BASIS VOOR ADOLESCENTEN

2201U-BAad

DRAAIBOEK

Utrecht, januari 2022

Van Genderen Opleidingen B.V.
Eburonenweg 42
6224 HX Maastricht

www.schematherapieopleidingen.nl
info@schematherapieopleidingen.nl

INHOUDSOPGAVE

1. Opleiders	3
2. Cursuslocatie	3
3. Cursusprogramma	4
4. Algemene informatie	5
5. Doelgroep	6
6. Accreditatie cursus	6
7. Absentie	6
8. Overige cursussen en workshops	7
9. Bijeenkomst 1	10
Bijeenkomst 2	11
Bijeenkomst 3	12
Bijeenkomst 4	13

www.schematherapieopleidingen.nl

De slides, de bijlagen, de vragenlijsten en de artikelen, die bij deze cursus horen, kunt u downloaden via de website www.schematherapieopleidingen.nl

Ga in het menu naar het tabblad 'Cursisten'.

Vervolgens klikt u op 'Schematherapie Basis voor adolescenten 25 uur' en vult u, indien gevraagd, het wachtwoord in dat u via mail van ons heeft ontvangen.

Let erop, dat u de bestanden zult moeten downloaden om ze te kunnen gebruiken!

*Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van H. van Genderen.
Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich te wenden tot H. van Genderen.*

1. Opleiders

Dhr. Drs. R. van der Wijngaart (Remco) – Coördinatie

Psychotherapeut, GZ-psycholoog en supervisor/leertherapeut/opleider VGct, ISST en de Vereniging voor Schematherapie. Geeft individuele therapie aan volwassenen in eigen praktijk Perspectief, Psychotherapie Maastricht. Vice-President van de ISST 2016-2018.
+31 6 39493716 info@schematherapieopleidingen.nl

Mw. Drs. M. Boots (Mieke) - Docent

Klinisch psycholoog, psychotherapeut, supervisor/leertherapeut/opleider VGct, Vereniging voor Schematherapie, NVRG, NVP en ISST supervisor/trainer Children and Adolescents. Geeft individuele therapie aan adolescenten, jongvolwassenen en volwassenen met persoonlijkheidsproblematiek en vroegkinderlijke traumatisering. Overige expertise: EMDR, lichaamsgerichte benadering. Eigen Praktijk Sittard.
+31 6 40 30 36 50 E-mail: mieke_boots@msn.com

Mw. Drs. N. van Oort (Natalie) – Docent

Psychotherapeut, supervisor/leertherapeut/opleider VGct, de Vereniging voor Schematherapie en geregistreerd Psychodramatherapeut (NVGP). Geeft individuele- en groepstherapie aan adolescenten, jongvolwassenen en volwassenen. Altrecht, Kind Jeugd en Jongvolwassenen Psychiatrie binnen het ambulante team Jongvolwassenen en eigen praktijk.
+31 624883640 Email: natalievanoort@gmail.com

2. Cursuslocatie

Vergadercentrum
Vredenburg 19
3511 BB Utrecht
T (030) 2310068

<https://www.vergadercentrumvredenburg.nl/route/>

3. Cursusprogramma

Onderwerp	Datum	Docent
Cursusdag 1 Theorie schematherapie; schema's, copingstijlen Casusconceptualisatie – modusmodel Toepassing schematherapie adolescenten.	14-01-2022	Mieke Boots
Cursusdag 2 Therapeutische relatie (limited reparenting, empathische confrontatie, limit setting) Therapeutische techniek Imaginaire rescripting Werken met de modus: gekwetste kind (+ aanspreken omgeving)	04-02-2022	Natalie van Oort
Cursusdag 3 Oefenen met interpreteren van de vragenlijsten Methoden en technieken: experiëntiële technieken: meerstoelen techniek. Werken met de modi: onthechte beschermer en gezonde volwassene	04-03-2022	Natalie van Oort
Cursusdag 4 Toetsing + bespreking in kleine groepjes Gebruik van cognitieve technieken Werken met boosheid	25-03-2022	Mieke Boots

4. Algemene informatie

Schematherapie is een integratieve vorm van psychotherapie die in de jaren 90 van de vorige eeuw ontwikkeld is door Jeffrey Young en anderen in de behandeling van ernstige persoonlijkheidsproblematiek. Schematherapie integreert cognitieve-, experiëntiële- en gedragsmatige technieken in een therapiemodel waarbij de therapeutische relatie het belangrijkste instrument tot verandering is.

Inmiddels is uit diverse behandelstudies gebleken dat schematherapie zeer effectief is in de behandeling van persoonlijkheidsstoornissen bij volwassenen, zowel in een individuele als een groepssetting. De uitgangspunten en de methoden en technieken van schematherapie lijken goed aan te sluiten bij de manier van werken van therapeuten in de Kinder & Jeugdzorg. In het afgelopen decennium is er dan ook veelvuldig ervaring opgedaan in het toepassen van schematherapie in de behandeling van adolescenten.

De huidige cursus heeft 2 doelstellingen; enerzijds biedt het cursist de mogelijkheid kennis en ervaring op te doen met kernbegrippen uit schematherapie zoals Limited Reparenting, schemamodi, Imaginatie rescripting en de meerstoelentechniek. Op de tweede plaats biedt de cursus ook de mogelijkheid om vanuit deze kennis de vertaalslag te maken naar het werken met Adolescenten. Verschillende experts in het werken met schematherapie zullen door middel van veelvuldige demonstraties en oefeningen ervoor zorgen dat u aan het eind van de cursus voldoende vertrouwen en ervaring heeft opgedaan om basiselementen uit de schematherapie toe te passen in uw klinische praktijk. Op dag 4 vind er een toets plaats.

Doelstelling

Deze cursus moet gezien worden als een introducerende cursus in Schematherapie bij Kinderen en adolescenten. Aan het einde van de cursus hebben deelnemers voldoende basiskennis en ervaring opgedaan om de geleerde vaardigheden toe te gaan passen in de praktijk. In die praktijk is echter wel verdere supervisie noodzakelijk om dit met voldoende kwaliteit te kunnen doen. Bovendien wordt verwacht dat therapeuten, die na deze cursus schematherapie willen toepassen in hun praktijk, deelnemen aan een intervisie waarin andere schematherapeuten participeren. In de vervolgcursus van 25 uur wordt dieper ingegaan op de toepassing van schematherapie bij jongeren en hun ouders.

Werkwijze

Gedurende de cursus worden korte inleidingen op de onderwerpen afgewisseld met demonstraties van vaardigheden door middel van dvd-voorbeelden of plenaire rollenspellen. Na deze demonstraties worden die vaardigheden geoefend in twee- of drietallen. Gedurende de cursus wordt dan ook een actieve bijdrage van de cursisten verwacht door de vele praktijkoefeningen.

Persoonlijke informatie over cursisten of patiënten van cursisten wordt uitsluitend gedeeld met de docenten en zal vertrouwelijk behandeld worden.

Literatuur

De cursist ontvangt voor cursusstart een literatuurlijst waarin vermeld wordt welke literatuur op welke cursusdag gelezen dient te zijn ter voorbereiding op het lesprogramma.

Toetsing

Ongeveer een week voor de laatste bijeenkomst wordt van de cursisten verwacht dat zij een casusconceptualisatie per email opsturen. De docent beoordeelt of de casusconceptualisatie voldoet aan de eisen.

5. Doelgroep

Hulpverleners met een postdoctorale opleiding* of vaktherapeuten (RVB), die werken met cliënten met persoonlijkheidsstoornissen. Een voorwaarde voor deelname is het hebben van kennis en vaardigheden van cognitieve therapie bij As I problematiek.

In het reglement van het *Register Schematherapie* staat kort samengevat:

- * Hulpverleners die GZ, PT, KP, psychiater of vaktherapeut (RVB) zijn kunnen deelnemen en degenen die in opleiding zijn tot deze registratie. Ook (aspirant)leden van specialistische verenigingen mogen deelnemen. Anderen (bv. basispsychologen en overige HBO-ers) mogen alleen deelnemen als zij nauw samenwerken met geregistreerde schematherapeuten. Voor de precieze formulering zie www.schematherapie.nl onderdeel reglement cursussen.

6. Accreditatie cursus

Voor deze cursus wordt erkenning bij de VGCT en de NVP als vervolgcursus aangevraagd. Voor degenen die lid willen worden van de VGCT is het gevolgd hebben van een basiscursus cognitieve gedragstherapie van 100 uur een voorwaarde.

Erkenning wordt eveneens aangevraagd bij de FGzPt en de NVO/NIP, voor de NvVP (op aanvraag) als vervolgcursus en bij de VST.

7. Absentie

Gedurende de cursussen van 4 dagen (25 uur) mag maximaal 1 dag gemist worden, die zal moeten worden ingehaald tijdens een volgende cursus.

De kosten voor een inhaaldag bedragen € 50,-

8. Overige cursussen en workshops

Er is een uitgebreid aanbod van vervolgcursussen en workshops voor verschillende doelgroepen. Om deze cursussen en workshops te volgen dien je minimaal een basiscursus schematherapie van 25 uur gevolgd te hebben.

VOLWASSENEN

Cursus Schematherapie voor Gevorderden (25 uur)

Na de basiscursus is het sterk aan te bevelen om via supervisie en intervisie meer ervaring op te doen met de behandeling van lichtere tot middelzware patiënten. Daarna kan een cursus schematherapie voor gevorderden (25 uur) gevolgd worden. In deze cursus ligt het accent op zwaardere problematiek en kunnen alle persoonlijkheidsstoornis aan de orde komen. In deze cursus is veel ruimte voor de inbreng van problematiek van eigen patiënten en de knelpunten, die de cursist ervaart, bij het toepassen van de verschillende technieken.

Cursus Schematherapie voor Cluster C (25 uur)

Patiënten met een Cluster C persoonlijkheidsstoornis lijken makkelijker te behandelen, omdat zij minder vaak in crisis raken, maar hun hardnekkige vermijdende en controlerende copingstrategieën zijn tamelijk moeilijk te doorbreken. Ook patiënten met hardnekkige angst- en stemmingsstoornissen hebben nogal eens (trekken van) een ontwijkende-, afhankelijke- of een dwangmatige persoonlijkheidsstoornis waardoor hun klachten onvoldoende verbeteren door de reguliere behandelmethodes.

Recent zijn een aantal modusmodellen voor cluster C ontwikkeld door Arnoud Arntz en anderen en zijn meer specifieke behandeltechnieken ontwikkeld om deze problematiek te behandelen.

Cursus Schematherapie in Groepen (25 uur)

Veel patiënten lijken nog meer te profiteren van groepstherapie dan van de toch al zo succesvolle individuele schematherapie. Het meeste onderzoek is gedaan naar de effectiviteit bij patiënten met BPS, maar inmiddels is ook al veel ervaring opgedaan met cluster C problematiek.

Schematherapie in groepen (STG) is een integratieve vorm van groepstherapie, die aspecten van directieve groepstherapie combineert met aspecten van psychodynamische groepen. In STG wordt veel gebruik gemaakt van experimentele technieken. In de cursus zal hier veel aandacht aan besteed worden.

Cursus Schematherapie voor Partnerrelaties (ST-C) (25 uur)

Schematherapie kan toegepast worden in een partnerrelatie waarbij een van de twee of allebei een persoonlijkheidsstoornis hebben.

Een partnerrelatie betreft immers een 'interpersoonlijke ontmoeting' tussen de individuele schema's en onderliggende basisbehoeften van beide partners. Als de basisbehoeften binnen een intieme relatie onvervuld blijven, worden oude schema's en coping strategieën en modi opnieuw 'getriggerd'. Bij ST-C (Schema Therapy for Couples) ligt de focus op het valideren en vervullen van elkaars basisbehoeften. ST-C integreert cognitieve-, experiëntiële- en gedragsmatige technieken en 'limited reparenting', gericht op iedere partner afzonderlijk en beide partners samen. In deze workshop leren de deelnemers o.a.

- De relatieproblematiek te herformuleren in termen van schema's, copingstrategieën en modi.
- Ontdekken wat de onderliggende boodschappen zijn, die de schema's en modi bij elke partner 'triggeren'.
- Hoe de partners hun eigen behoeftes kunnen herkennen en vervullen en ook die van de ander.

ADOLESCENTEN

Schematherapie Gevorderd voor Adolescenten (25 uur)

Dit is een cursus voor gevorderden, dus voor deelnemers, die al een basiscursus schematherapie (voor adolescenten of volwassenen) hebben gevolgd en enige ervaring met schematherapie hebben opgedaan. In deze cursus komt de toepassing van de schematherapie met betrekking tot specifieke adolescenten-thema's aan de orde

Schematherapie in Groepen voor Adolescenten (25 uur)

Schematherapie in groepen (STG) is een interactieve vorm van groepstherapie, die aspecten van directieve groepstherapie combineert met aspecten van de psychodynamische groepen. In STG wordt veel gebruik gemaakt van experimentele technieken. De inhoud van de cursus is gebaseerd op jarenlang ervaring van de Riagg Maastricht (afdeling kind en jeugd) en de resultaten van het onderzoek van Farrell, Shaw & Webber.

WORKSHOPS

Schematherapie Supervisoren (2 dagen)

Sinds 1 mei 2016 is het voor aanstaande supervisoren van de Vereniging voor Schematherapie verplicht een tweedaagse supervisorencursus te volgen. Ook voor schematherapeuten, die al langer supervisor zijn, is deze cursus interessant om de supervisie-vaardigheden te verdiepen. In deze cursus wordt de cursist vertrouwd gemaakt met de state-of-the-art op het gebied van supervisie geven, de taken en verantwoordelijkheden van effectief supervisorschap en het competentiegericht superviseren van schematherapeuten.

Workshop Schematherapie voor Partnerrelaties (2 dagen)

Schematherapie kan toegepast worden in een partnerrelatie waarbij een van de twee of allebei een persoonlijkheidsstoornis hebben.

Een partnerrelatie betreft immers een 'interpersoonlijke ontmoeting' tussen de individuele schema's en onderliggende basisbehoeften van beide partners. Helaas, ontwikkelen relaties zich lang niet altijd volgens het initiële droomscenario. Als de basisbehoeften binnen een intieme relatie onvervuld blijven, worden oude schema's en coping strategieën en modi opnieuw 'getriggerd'. Bij ST-C (Schema Therapy for Couples) ligt de focus op het valideren en vervullen van elkaars basisbehoeften. ST-C integreert cognitieve-, experiëntiële- en gedragsmatige technieken en 'limited reparenting', gericht op iedere partner afzonderlijk en beide partners samen. In deze workshop leren de deelnemers o.a.

- De relatieproblematiek te herformuleren in termen van schema's, copingstrategieën en modi.
- Ontdekken wat de onderliggende boodschappen zijn, die de schema's en modi bij elke partner 'triggeren'.
- Hoe de partners hun eigen behoeftes kunnen herkennen en vervullen en ook die van de ander.

Ouderschematherapie (2 dagen)

Ouderschematherapie is erop gericht om ouders te steunen om zoveel mogelijk vanuit hun gezonde oudermodus te reageren op modi van het kind. De modusinteractiecirkel geeft helderheid hoe modi van het kind en van de ouder elkaar triggeren. Er wordt ingegaan op de behoeften van ouders zelf, die in het verleden en vaak nu nog steeds niet bevredigd werden en gekeken hoe ouders kunnen omgaan met modi van het kind en de behoeften van het kind.

Schematherapie bij jongeren met gedragsproblemen en persoonlijkheidsproblematiek (2 dagen)

Het werken met jongeren met gedragsproblemen stelt ons voor allerlei uitdagingen. Zo hebben deze jongeren over het algemeen weinig intrinsieke motivatie voor verandering of behandeling en roepen de gedragsproblemen allerlei schema's en modi bij onszelf op. In deze verdiepende 2-daagse workshop worden richtlijnen en behandelstrategieën, zowel gericht op de individuele jongere als op het systeem, besproken en geoefend.

Modusgerichte speltherapie (1 dag)

Schematherapie gebruikt het spel van het kind om met de verschillende modi te experimenteren en bepaalde patronen te veranderen. In de modusgerichte schematherapie is de therapeut actief gericht op het contact maken met het kwetsbare kind in het kind zelf, biedt alternatieven voor disfunctionele coping modi en versterkt de gezonde kanten in het kind. De technieken van de schematherapie worden op spelniveau gebruikt (limited reparenting, imaginatie met rescripting, experimenteren met verschillende modi).

Vervolgcurcus 'groepsschematherapie voor adolescenten en volwassenen (2 dagen)

Groepsschematherapie kan heel complex zijn en ook meer ervaren schematherapeuten worstelen soms met zeer uitdagende en lastige cliënten en groepssituaties. Tevens kunnen complexe situaties ontstaan door de interactie tussen de twee co-therapeuten. Diverse knelpunten, zoals omgaan met agressie in de groep, groepsleden weigeren mee te doen aan oefeningen voor het blije kind of die zo'n sterke beschermer hebben dat zij vrijwel nergens aan meedoen enzovoorts, zullen in deze workshop aan de orde komen.

Workshop 'Imaginaire Rescripting' (2 dagen)

Imaginaire rescripting wordt over het algemeen gezien als een van de meest effectieve technieken binnen de schematherapie. Toch is het vaak niet eenvoudig om deze techniek toe te passen. Zo worden therapeuten regelmatig geconfronteerd met uitdagende situaties waarin de patiënt bijvoorbeeld zegt 'Ik heb geen herinneringen uit mijn kindertijd' of 'Ik wil niet die oude herinneringen ophalen, waarom zou dat helpen?'. Verder zijn patiënten in hun jeugd vaak zo beschadigd dat de herinneringen aan hun jeugd erg emotioneel beladen zijn. Therapeuten voelen zich daardoor geremd om met imaginatie beelden uit dat belaste verleden op te halen uit angst voor decompensatie.

Workshop 'Meerstoelementechniek' (2 dagen)

Het is bekend dat de stoelentechniek een belangrijk werkzaam element is binnen schematherapie, omdat het de schema's verandert op beleavingsniveau. In de praktijk blijkt het echter vaak toch moeilijk om deze techniek toe te passen. Sommige therapeuten voelen zich onervaren in het toepassen van deze techniek, omdat het niet hun gebruikelijke manier van werken is. Daarnaast zijn er in de praktijk diverse uitdagende situaties die nog niet behandeld zijn in eerdere cursussen.

Workshop hanteren van boze modi in schematherapie (2 dagen)

Doelstelling van deze workshop is het beter in staat zijn met boosheid in de therapeutische relatie om te gaan.

In deze cursus leren de cursisten op de eerste plaats om goed te differentiëren tussen de verschillende vormen van boosheid. De leidende vraag daarbij is "vanuit welke modus toont de patiënt de boosheid?". Is dat het boze kind, een boze beschermer, een aanval en pestmodus, een zelfverheerlijker of de gezonde volwassene? De cursisten zullen in twee dagen leren om boze modi beter te hanteren met gebruik van specifieke methoden en technieken.

Specialistische workshop 'Chronische Depressie' (1 dag)

Hoewel CGT een bewezen effectieve behandeling is van depressie is slechts 40-50% van de patiënten klachtenvrij na een eerste behandeling. Bovendien ontwikkelt 5-20% van deze populatie een chronische vorm van depressie die therapieresistent lijkt te zijn. Deelnemers leren in deze workshop hoe ze een chronische depressie kunnen conceptualiseren in termen van schema's en modi. Daarnaast leren ze hoe ze specifieke methoden en technieken uit de schematherapie kunnen toepassen in de behandeling van chronisch depressieve klachten. De dag zit vol, soms speelse, oefeningen om veel ervaring op de te doen en tegelijkertijd niet 'besmet' te raken met de depressieve klachten waarover gesproken wordt."

Workshop 'Narcistische persoonlijkheidsstoornis' (1 dag)

Narcisme is in onze samenleving wijdverbreid, maar mensen met narcistische problematiek hebben niet zo vaak een hulpvraag. De behandeling wordt bemoeilijkt door het egocentrische en arrogante gedrag waar narcisten om bekend staan, alsmede de woedebuien, die optreden als de patiënt zich tekortgedaan of gefrustreerd voelt. Hierdoor eindigen veel behandelingen voortijdig, al dan niet door toedoen van de therapeut. Deze workshop heeft als doel de specifieke problemen bij de behandeling van NPS beter te leren hanteren. Onderwerpen zijn o.a.

- De dynamiek van narcisme goed begrijpen
- Valkuilen in het hanteren van de therapeutische relatie herkennen en hanteren
- Technieken aanpassen om effectiviteit van de behandeling te vergroten.

Workshop 'Gezonde volwassene' (1 dag)

In de literatuur en het onderwijs over schematherapie is lange tijd met name de nadruk gelegd op het bewerken van de disfunctionele ouder- en copingmodi en het valideren van de behoeften van het Kwetsbare Kind-deel van patiënten. Hoewel het versterken van de Gezonde Volwassene wel genoemd werd als uiteindelijk doel van de behandeling, was er weinig specifieke aandacht voor deze modus. Er wordt veelal onvoldoende uitgelegd wat 'De Gezonde Volwassene' van de patiënt precies is, wat die modus precies doet, hoe de patiënt kan leren contact te leggen met dit deel van zichzelf en hoe dit gezonde deel versterkt kan worden in therapie.

Deze workshop richt zich op het herkennen, versterken en inzetten van de Gezonde Volwassene.

Workshop 'Complexe casussen' (1 dag)

Veel deelnemers aan onze cursussen hebben aangegeven dat zij behoefte hebben aan terugkomdagen of masterclasses om complexe casussen te bespreken en nieuwe manieren te ontdekken om met deze problemen om te gaan. Daarom starten we dit jaar met een aantal masterclasses voor casussen van volwassen patiënten gegeven door Hannie van Genderen en Remco van der Wijngaart. Alle deelnemers worden verzocht voor aanvang een casus op te sturen waar zij vragen over hebben.

Voor actuele informatie over alle cursussen zie www.schematherapieopleidingen.nl
Voor meer informatie over schematherapie kijk op www.schematherapie.nl en volg de LinkedIngroep van de Vereniging voor Schematherapie
Voor internationale contacten en informatie zie www.SchemaTherapySociety.com

9. Bijeenkomsten

Programma dag 1 <i>Theorie schematherapie; schema's, copingstijlen.</i> <i>Casusconceptualisatie – modusmodel.</i> <i>Toepassing schematherapie adolescenten.</i>	Datum : 14 januari 2022 Tijd : 09.45 tot 16.45 uur Docent(en) : Mieke Boots
--	---

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

- 09.45 - 10.30 Welkom, voorstelrondje en bespreken doel en werkwijze cursus.
10.30 - 11.00 Theorie van ST: historie, basisbehoeften, schema's en copingstijlen.
11.00 - 11.15 Pauze.
11.15 - 11.45 Inleiding op opsporen schema's.
11.45 - 12.15 Vragenlijsten YSQ, SMI, incl. jongeren.
12.15 - 12.45 Theorie schemamodi.
12.45 - 13.30 Lunchpauze.
13.30 - 14.00 Toepassing schematherapie bij adolescenten met persoonlijkheidsproblematiek in wording (borderline, depressie, Cluster C).
14.00 - 15.00 Diagnostische imaginatie: uitleg, DVD en oefenen in tweetallen.
15.00 - 15.15 Pauze.
15.15 - 15.45 Casusconceptualisatie – DVD – uitleg opdracht.
15.45 - 16.30 Oefenen in kleine groep (met materiaal) + nabespreking.
16.30 - 16.45 Evaluatie van de dag.

Huiswerk voor bijeenkomst 2:

1. Ga na bij je cliënten of je schema's en modi kunt herkennen.
2. Indien je beschikt over de USB/Sreaming "stap voor stap": oefen het herkennen van modi.
3. Lees de bijbehorende literatuur: zie bijeenkomst 2 op pagina 8.

<p>Programma dag 2</p> <p><i>Therapeutische relatie (limited reparenting, empathische confrontatie, limit setting).</i></p> <p><i>Therapeutische techniek Imaginaire rescripting Werken met de modus: gekwetste kind (+ aanspreken omgeving).</i></p>	<p>Datum : 4 februari 2022 Tijd : 09.45 tot 16.45 uur Docent(en) : Natalie van Oort</p>
--	---

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

- 09.45 - 10.05 Samenvatting dag 1 en bespreken ervaringen.
10.05 - 10.15 Doel schematherapie.
10.15 - 11.00 Limited reparenting; inleiding op zorg en richting geven, DVD en oefenen in twee talen.
- 11.00 - 11.15 Pauze.
- 11.15 - 12.00 Uitleg empathische confrontatie, DVD en groepsoefening.
12.00 - 12.30 Limited setting: uitleg, DVD en groepsoefening.
- 12.30 - 13.15 Lunchpauze.
- 13.15 - 14.00 uitleg imaginaire rescripting: toepassing en mogelijkheden met aanpassing bij adolescenten.
DVD of demo.
- 14.00 - 15.00 Oefenen in tweetallen met IR.
- 15.00 - 15.15 Pauze.
- 15.15 - 16.00 Nabespreking oefening IR.
16.00 - 16.30 Huiswerk in de schematherapie.
16.30 - 16.45 Evaluatie en afsluiting.

Huiswerk voor bijeenkomst 3:

1. Pas het modusmodel toe bij een van je eigen cliënten.
2. Lees de bijbehorende literatuur: zie bijeenkomst 3 op pagina 9.
3. Meebrengen ingevulde vragenlijsten van jongeren en/of volwassenen.

<p>Programma dag 3</p> <p><i>Oefenen met interpreteren van de vragenlijsten.</i></p> <p><i>Methoden en technieken: experiëntiële technieken: meerstoelen techniek.</i></p> <p><i>Werken met de modi: onthechte beschermer en gezonde volwassenen.</i></p>	<p>Datum : 4 maart 2022</p> <p>Tijd : 09.45 tot 16.45 uur</p> <p>Docent(en) : Natalie van Oort</p>
---	--

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst.

09.45 - 10.15	Samenvatting dag 2 en bespreken eigen ervaringen.
10.15 - 11.00	In viertallen vragenlijst interpreteren en verwerken in modusmodel.
11.00 - 11.15	Nabespreking.
11.15 - 11.30	Pauze.
11.30 - 12.00	Werken met beschermers (copingmodi): Onthechte beschermer Inleiding – groepsoefening.
12.00 - 12.15	DVD (voor- en nadelen van de beschermer).
12.15 - 13.00	Oefenen in cognitief werk (voor- en nadelen) m.b.v. tweestoelentechniek.
13.00 - 13.45	Lunchpauze.
13.45 - 14.00	Nabespreking oefening.
14.00 - 14.30	Uitleg en toepassing meer stoelen techniek bij de kritische kant, dvd.
14.30 - 15.00	Werken met de kritische kant met behulp van meerstoelentechniek.
15.00 - 15.15	Nabespreken.
15.15 - 15.30	Pauze.
15.30 - 15.45	Gezonde volwassen modus inleiding + toepassing adolescenten.
15.45 - 16.00	Inventarisatie van diverse interventies mbt verstevigen gezonde kant.
16.00 - 16.30	Oefening om de gezonde kant te versterken (imaginatie , gebruik maken van flashcards).
16.30 - 16.45	Nabespreken en afsluiting.

Huiswerk voor bijeenkomst 4:

1. Pas imaginatie rescripting en de meerstoelentechniek toe in de praktijk bij je eigen cliënten.
2. Lees de bijbehorende literatuur: zie bijeenkomst 4 op pagina 9.
3. Casusconceptualisatie opsturen naar info@schematherapieopleidingen.nl, en naar de andere leden van het groepje, dat wordt samengesteld tijdens dag 3.

<p>Programma dag 4</p> <p><i>Toetsing + bespreking in kleine groepjes.</i></p> <p><i>Gebruik van cognitieve technieken.</i></p> <p><i>Werken met boosheid.</i></p>	<p>Datum : 25 maart</p> <p>Tijd : 09.45 tot 16.45 uur</p> <p>Docent(en) : Mieke Boots</p>
--	---

Literatuur die gelezen moet worden voor deze bijeenkomst: zie literatuurlijst

- 09.45 - 10.15 Bespreking ervaringen
- 10.15 - 12.45 Bespreking (toets) casusconceptualisatie in kleine groepjes (inclusief pauze)
- 12.45 - 13.30 Lunchpauze
- 13.30 - 14.15 Werken met cognitieve technieken
- 14.15 - 15.15 Werken met boosheid: vanuit de verschillende modi
DVD of demo mbt het omgaan met boosheid.
Oefenen met de boze beschermer en de boze kind modi.
- 15.15 - 15.30 Pauze
- 15.30 - 16.15 Thema's, vragen, ... van cursisten, ruimte om extra te oefenen.
- 16.15 - 16.45 Evaluatie cursus, evaluatieformulier invullen